

Ahti Fagerblom

9.10.2020

92a/20/L/A

Eduskunta, Talousvaliokunta
tav@eduskunta.fi

Talousvaliokunnan kirjallinen lausuntopyyntö 6.10.2020

E 118/2020 vp: EU:n uusi ilmastotavoite ja ilmastosuunnitelma

Pyydettyä lausuntona EU:n ilmastotavoitetta ja ilmastosuunnitelmaa koskevasta Suomen perusmuistiosta Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

Ilmastomuutoksen torjuminen on metsäteollisuudelle tärkeää. Alan tuotantoon suhteutetut hiilidioksidipäästöt ovat vähentyneet 64 prosenttia vuodesta 1990. Fossiilisten polttoaineiden osuus tehtailla on enää 14 prosenttia.

Metsäteollisuuden ilmastotiekartassa todetaan, että alan tehtaot voivat irrottautua fossiilisista polttoaineista lähes kokonaan 2035 mennessä, mikäli Suomessa on suotuisa investointiympäristö. VTT:n arvioima alan tuotteiden tuottama globaali ilmastohyöty (>16 MtCO₂) on jo nykyisin yli viisi kertaa suurempi kuin tehtaiden aiheuttamat fossiiliset päästöt (3 MtCO₂).

Kun Suomi liputtaa päästövähennystavoitteen kiristämisen puolesta, olisi paikallaan varmistaa mitä se käytännössä merkitsee Suomen omalle vuotta 2035 koskevalle hiilineutraalisuustavoitteelle sekä Suomen avainsektoreille kuten maankäyttösektorille ja energiaintensiiviselle teollisuudelle.

Irti fossiilista päästöistä ja kohti uusiutuvia materiaaleja

Metsäteollisuuden mielestä on erinomaista, että Suomi katsoo fossiilisten päästöjen vähentämisen ensisijaiseksi tavoitteeksi. On hyvä, että Suomi peräänkuuluttaa kustannustehokkuuden ja joustomahdollisuuksien merkitystä taakanjakosektoria koskevissa kysymyksissä.

Suomella on oikea näkemys siitä, että ennen 2030-lainsäädännön avaamisen tarvetta pohditaan huolella ja että komissiolta tarvitaan kattavat vaikutusarviointit, jotka sisältävät jäsenmaakohtaisia arvioita. On hyvä, että Suomi painottaa, että energiatehokkuusdirektiivin on kannustettava todelliseen tehokkuuteen eikä energian kulutuksen rajoittamiseen.

Uusiutuvan energian direktiivin (REDII) sisältämien kestävyyskriteerien osalta Suomen pitäisi vaatia, ettei niitä muuteta. Kriteerien toimeenpano on vasta meneillään eikä käytäntö ole siten osoittanut niissä olevan mitään puutteita. Mikäli joissain jäsenvaltioissa ennakoidaan kriteereiden riittämättömyyttä, niin ko. jäsenvaltioissa on mahdollista kiristää kriteereitä kansallisesti.

Suomen haluama "maankäyttösektorin nielujen ylläpito ja kasvu" on ongelmallinen sanavalinta, koska tämän voidaan tulkita tarkoittavan, että Suomi haluaa lisätä metsävarojen kasvuvauhtia verrattuna johonkin menneisyyden vuoteen. Suomelle olisi

Ahti Fagerblom

9.10.2020

92a/20/L/A

turvallisempaa puhua maankäyttösektorin hiilivarastojen kasvattamisesta pitkällä aikavälillä ilman, että otetaan kantaa hiilivaraston kasvunopeuteen (eli nielun kokoon).

Viime vuodet ovat opettaneet, että nielun koko voi vaihdella dramaattisesti lyhyessäkin ajassa. Syynä voivat olla esimerkiksi metsätuhot (kuten Keski-Euroopassa, Venäjällä, Yhdysvalloissa ja Kanadassa on nähty) tai vaihteleva puujalosteiden kysyntä maailmantaloudessa. On hyvä, että Suomi haluaa tulevaisuudessa luopua LULUCF-sektorilla käytetyistä projektiomalleista, jotta voitaisiin käyttää todenmukaisia tietoja eli kansallisesti raportoituja päästöjä ja poistumia.

Maankäyttösektorin metsänielujen osalta Suomen tulisi korostaa toimia, jotka edistävät sekä biotaloutta että hiilensidontaa. Tällaisia ovat esimerkiksi metsitys ja metsäkadon ehkäisy sekä aktiivisen metsänhoidon myötä saatavat metsien parempi terveys ja hyvä kasvukunto. Näiden toimien ansiosta puusta voidaan tulevaisuudessa jalostaa yhä enemmän ja yhä moninaisempia ilmastomyönteisiä tuotteita.

Teollisuuden kansainvälinen kilpailukyky on turvattava ja hiilivuotoa torjuttava

Päästökaupan osalta on hyvä, että Suomi haluaa huolehtia eurooppalaisen teollisuuden kilpailuvyöstä. Suomen tulisi korostaa, että hiilivuodon ehkäisy on päästökaupan osalta kansainvälisessä kilpailussa kamppailevan teollisuuden tärkein kysymys, jossa parhaat keinot ovat riittävät maksuttomat päästöoikeudet sekä päästökauppakompensaatio.

Suomi kannattaa päästökaupan kiristämistä mm. päästökattoja alentamalla, päästövähennyskerrointa kiristämällä ja markkinavakausvarantoa vahvistamalla. Samassa yhteydessä olisi tärkeää peräänkuuluttaa myös teollisuuden hiilivuotosuojien vahvistamista, sillä onhan vähäpäästöisen teollisuuden menestys ilmaston kannalta tärkeämpi asia kuin päästökauppajärjestelmän pelisääntöjen jatkuva muuttaminen.

Päästökaupan laajentamisessa on suuri riski, että rakennuksissa ja liikenteessä päästövähennysten rajakustannus on teollisuuden rajakustannuksia korkeampi. Tällöin päästökaupan laajentaminen voi johtaa huomattaviin lisäkustannuksiin teollisuudelle sekä jarruttaa kehitystä liikenteessä ja rakennuksissa.

Merenkulun kansainvälisen sääntelyn osalta Suomen kannassa tulisi näkyä selvemmin, että lähtökohtana tulee olla globaalin, IMO-sääntelyaikataulun mukaan eteneminen. On välttämätöntä, että tulevan sääntelyn elinkeinoelämää koskevat kustannus- ja kilpailukykyvaikutukset selvitetään perusteellisesti ennen päätöksiin sitoutumista.

Metsäteollisuus ry

Timo Jaatinen
toimitusjohtaja